

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

The Provincial Library City

CORNER PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK IV.

Ч. 3.

СЕРЕДА, 11. СІЧНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JANUARY 11th, 1922.

No. 3.

VOL. IV.

Новинки.

СОВІТСКА РОСІЯ ПРИНЯЛА ЗАПРОСИНИ НА МІЖНАРОДНУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

Ленін і Чічерін мали би взяти участь в економічній конференції в Женуі.

МОСКВА, 8. січня. — Світська Росія отримала і рішила прийняти запитання від альянської найвищої ради взяти участь в економічній конференції в Женуі, на яку з'їдуться альянські прем'єри і можливі представники Злучених Держав.

КАН, Франція, 7. січня. — Лойд Джордж є впевнений, що голова російського соціалістичного уряду Ленін візьме участь в економічній конференції в Женуі, на яку з'їдуться альянські прем'єри і можливі представники Злучених Держав.

Кажуть, що британський прем'єр має запланувати, що Росія згодиться на умови, пропонувані їй найвищою радою, на яких вона може взяти участь в запропонованій конференції, і що Ленін і міністер закордонних справ Чічерін прибудуть на конференцію особисто.

Запрошують Злучені Держави.

Офіційні запитання будуть вислані до Злучених Держав, щоб вони взяли участь в економічній конференції, яка буде старатися знайти найкращі методи, якими привернути Європу до давнього економічного стану.

Умова, на якій Росія бере участь в конференції.

КАН, 6. січня. — Остаточний крок для привернення уваги економічного стану Європи був піднятий тут нині на першій сесії альянської найвищої ради, коли одностайно одобрено пропозицію скласти міжнародну фінансову і економічну конференцію, в якій мають взяти участь Німеччина і Росія. Як час на скликання конференції визначено перші два тижні місяця марта, а місцем конференції назначено місто Женуі в Італії.

Участь Росії в конференції є допущена під певними умовами, імено, що Росія заперече за границею більшовицьку пропаганду, що вона зобов'язується не нападати на своїх сусідів і признати всі права зобов'язання, зроблені попередніми російськими урядами.

В своїй одноденній промові до резолюції в справі скликання економічної конференції Лойд Джордж між іншим сказав, що "Європа мусть вести переговори з Росією та що "ми (альянті) мусямо колись заключити з Росією мир".

Бермонта-Авалова прогнано з Німеччини.

БЕРЛІН, 5. січня. — Князь(?) Авалов-Бермонт, відомий з балтійської армії, який в останніх часах мешкав в Берліні, дістав від поліції приказ забрати ся з Німеччини до 17. січня. Бермонт, маскуючи себе в козачий генеральський уніформі, позував як головнокомандуючий неіснуючої західної російської армії і надіслав бувших німецьких членів своєї балтійської формациї титулами і ордерями. Бермонт є де-

портований як "утяжливий чужинець". (Авалов-Бермонт був командантом контрреволюційних військ, організованих в Німеччині, з якими напад на Росію в 1919 році на-Совітську Росію зі сторони Латвії.)

Місія Д. С. Р. в Америці оголошена зміст тайної угоди між Японією і Семеновим.

ВАШІНГТОН, 4. січня. — Місія правительста Далекосхідної Республіки оголошена вчера нові документи, які вказують на тайну угоду, заключену між Японією і російським контрреволюціонером під проводом ген. Семенова. Угода була заключена і підписана у Владивостокі дня 8. червня 1921 р. Ї підписали командант протибільшовицьких військ ген. Семенов і японська дипломатична місія, приїдена до японської армії на Сибірі.

На підставі цієї угоди японське правительство зобов'язало ся дати армії ген. Семенова фінансову поміч. Воно зобов'язало ся дати сейчас першу рату в сумі 500.000 єнів та доставити для армії ген. Семенова 3.200 крісів, 24 скорострільні, 6 армат та відповідну кількість амуніції і різних інших військових матеріалів. В заміну за це японське правительство одержало важні концесії, між иншим повну економічну контролю над цілим Сибіром і в амурських областях, контролю над кріпостою у Владивостокі і управу східно-китайською залізницею.

ВАШІНГТОН, 5. січня. — Місія правительста Далекосхідної Республіки оголошена вчера знова п'ять документів про змагання японського правительста до повалення Далекосхідної Республіки. В документах згадують ся часто імя відомого бандита ген. Семенова, з яким японське правительство стояло в тісних зв'язках.

Оголошені документи знаходять ся в Чіті, де їх правдивість можна перевірити.

ВАШІНГТОН, 4. січня. — У відповідь на заперечення з боку французького і японського правительств, які заявляють, що оголошені документи є підроблені та що вони ніяких тайних договорів не заключували, голова сибірської місії Борне Сквірський заявив, що оригінали або фотографічні копії всіх оголошених ним документів знаходять ся в бібліотеці міністерства закордонних справ в Чіті, де їх правдивість може бути кожної квітні перевірена. Сквірський піддає гадку, що би американське правительство поручило своему консулу в Кобе в Японії Коладвелови, який знаходить ся під теїперішню пору в Чіті, перевірити правдивість оголошених документів.

Міжнародна конференція помічі голодуючим.

На днях розпочала ся в Берліні міжнародна робітничка конференція комітетів помічі голодуючим в Росії. В конференції бере участь 40 делегатів різних держав. З докладів вияснило ся, що в Росії голодує 10 мільйонів населення, з того 5 мільйонів дітий.

Проганяють цілковито банди з Карелії.

РИГА, 6. січня. — Як подають російські соціалістичні жерела, цілковите розбиття карельського повстанського руху є тепер справою лише короткого часу. Більшевики займають село за селом і жнуть повстанців до фінляндської границі.

(Повстанський рух в Карелії був організований фінляндським правительством.)

Фінляндія відтягнула поміч повстанцям.

ГЕЛЬСІНГФОРС, 5. січня. — Тут кажуть, що фінляндське правительство прийняло домагане Совітської Росії дотично неїддержуваня контрреволюції в Карелії.

Оповідано урядово, що з Фінляндії прогнано двох членів карельського правительста, "згідно з постановами міжнародного закону". Більшевики загрозили були ворожою акцією Фінляндії, якщо вона не захаче негайно помагати повстанцям в Карелії.

Політичні в'язні в Німеччині розпочали голодовий страйк.

БЕРЛІН, 3. січня. — Голодовий страйк політичних в'язнів в тюрмі в Гайлігенштадт поширив ся також на в'язнів в Норгавен і Герне та інші в'язниці, в яких сидять комуністи і їх симпатичні до співучастя в мартовій революції в 1921 р.

Строго цензура німецького правительста держить в тайні причини страйку. З приватних жерел доносять, що в'язні поставили слідуючі домаганя:

1. Жадають амністії для всіх узятих комуністів, як довго монархісти, які брали участь в революції Каппа в 1920 р. позостають на волі.
2. На случай непризнаня амністії жадають узятення і за судження співучасників революції Каппа.
3. Домагають ся кращих умов в в'язниці.

Власти заборонили комуністичним послан відвідувати страйкуючих в'язнів. Таксамо заборонено вступ всім приватним лікарям за виїмком лікарів в'язничних. Найострійший редактор панує в тюрмах в Торгав і Ліхтенбергу.

Макс Гольц, провідник комуністичного повстаня в 1921 р., який знаходить ся в в'язниці в Мінстер, дежить тяжко хорий.

Переслідуване комуністів в Австрії.

ВІДЕНЬ, 2. січня. — Австрійські власти приказали чотиром угорським комуністам: Рудашови, Кіралі, Вагови і Яндлєрови опустити протягом трох днів границі австрійської держави.

Надіють ся, що на днях по'явиться ся розпоряджене, щобі прочі угорські комуністи виїхали з Австрії.

Орган австрійських комуністів "Роте Фане" зівстав повново сконфіскований.

Економічна криза у Відні.

ВІДЕНЬ, 5. січня. — Через дальший постійний упадок вартости австрійської валюти, ціни на різні товари підносять ся в гору і доходять до казочної висоти. Теперішня фінансова криза мусть допривести до катастрофи. Підвищене заробітної платні не може дігати підвищеня ціни на різні

товари. Дійшло до того, що нині робітник не є встані купити навіть бараболь і капуста, бо їх ціна дуже висока. Смацель, солонина, лій і ростинні товщі зовсім зі склепів пропали. Щодня відбувають ся протестаційні віча.

Знижують платню в золотих майнах в Онтаріо.

ТІММІНС, Онт., 7. січня. — Оповідано про знижку платні о 6 центів на годину для всіх робітників, занятих в різних золотих майнах, зістали розіплені в кемпі в Поркюпайні. Платня кожного робітника буде тепер помешена о 15 доларів на місяць. Ся знижка увіде в жите при кінці січня.

ТІММІНС, Онт., 3. січня. — У всіх золотих майнах в Онтаріо заводять ся знизку платні робітників пересічно о 10 процент.

Організують безробітних в Торонто.

ТОРОНТО, 6. січня. — Заходом окружної Ремісничо-Робітничої Ради відбує ся дня 13. січня в Лейбор Темплі масовий мітинг в цілі зорганізуваня безробітних в Торонто у їх власних интересах.

Торговля між Англією і Росією зростає.

ЛОНДОН, 3. січня. — Правительство Совітської Росії робило в останніх часах в Лондоні великі закупки. "Соціалістичний Дім", головна квартира агенції "Аркоса" (Всеосійського Кооперативного Союзу) в Лондоні є щодня переповнена ріжними купцями, які предкладають офери на доставу всяких англійських товарів. Урядовий звіт "Аркоса" виказує, що в Англії закуплено за більше як 80 мільйонів доларів товарів, а за 60 мільйонів доларів товарів вже вилано до Росії. Між закупками ми совітським правительством товарами стоять на першій місци сукно, споживчі средства, різничі машини, ліки і хемікалі.

Доклад Красіна в Англії.

ЛОНДОН, 4. грудня. — Влада в Оксфордї, яка раніш не давала дозволу Красінову на доклад про Росію, згодила ся на се і доклад відбув ся сьогодні. Красін сказав, що російська голодова катастрофа матиме важкі наслідки і для західної Європи і тому допомога голодуючим Росії є необхідна. Від імени голодуючих Красін домагаєть ся поведеня міжнародної акції в справі зички для Росії і визнаня російського уряду. Без такого визнаня неможливе буде переведене справжньої допомоги акції.

Про французько-совітські торговельні стосунки.

"Кур'єр Поранній" містить статю, в якій говорять про назване торговельних стосунків між Францією а Совітами. Франція боялась, щобі не усунули великі держави з російського ринку, рішила виставити неофіційну місію до Росії розслідити умовини в цілі наваняння торговельних стосунків. Комісія повернула вже і не в дуже гарних красках представила положенє Росії. Мимо того, однак, деякі торговельні кола Франції рішили навязати торговельні стосунки з Совітською Росією. Французький уряд відносить ся при-

хильно до таких замірів приватних торговельних кол.

Смерть письменника Володимира Короленка.

Бездротна телеграма з Москви принесла вістку, що дня 25. грудня м. р. помер в Полтаві на Україні визначний письменник Володимир Короленко.

Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет ухвалив поставити в Полтаві пам'ятник в честь Короленка, а українське радянське правительство заопікуєть ся родиною Короленка.

Володимир Короленко, хоч був українського походження, писав свої твори по російськи, і тому треба його скорше уважати письменником російським, аніж українським.

Всеукраїнський Ветеринарний Зїзд.

Дня 2. листопада в помещені Ветеринарного Інституту почав ся Всеукраїнський Ветеринарний Зїзд.

Зїзд вивав голову Ради Народних Комісарів тов. Раковський, представники московських профсоюзів, представники Кримської Республіки та много інших.

Звільнене з тюрми.

З поліційних арештів привул. Льва Сапїги звільнено Марію Олійник, адміністраторку перемиської "Робітничої Газети". Олійник була політичною особою, пересідила більш місяць в поліції. Є се ще один факт про всемірність поліційних практик в Галичині.

Комуністичний університет.

Комуністичний університет порішено утворити в Москві. Матиме він на цілі образованя політичних діячів зпоміж національних меншостей Росії.

Врангліви вертають домі.

"Известия" помістили офіційний комуністат про доворот до Росії з Константинополя богатых вищих старшин армії Вранглія. Одночасно поміщують відозву ген. Слащева до 6. старшин і жовнірів армії Вранглія, щобі вертали домі і піддали ся без застережень совітській владі.

Процес румунських комуністів.

На другу половину грудня назачений процес румунських комуністів, яких обвинувачують ся у принадлежності до III. Інтернаціоналу і в агітації до звернушеня. На лаві обжалованих засяда понад 400 комуністів. Покликано понад 1000 свідків.

Викриті комуністичні організації в Познані.

Познанський "Glos Poranny" доносить, що в Познані викрито комуністичну організацію, до якої належали переважно залізничники під проводом Казімерского.

Сойм і арештоване посла Домбала.

Конституційна і правничка комісія занялась справою арештованя комуністичного посла Домбала. Слідчий суддія Бранд сповістив, що на основі дозволу союму з дня 18. листопада 1921 р. він зарядив арештованя рос. Домбала. Підчас дискусії поступив ряд внесків. Ліберман (ППС.) вно-

сить, що арештоване посла Домбала являєть ся знасилуванем права посольської недоторкованости і ввиду сего звизаєть ся уряд дати відповідне розпоряджене, щобі увільнено посла Домбала. Ендеки поставили внесок перейти над сим по порядку денного. Наряди ще не закінчилися.

"Наш Кур'єр" сповіщає, що посол Домбала розпочав в тюрмі голодовку як протест проти неправного арештованя його.

Робітничтво протестує.

"Робітнік" подає ряд місцевостей на терені Польщі і Галичини (Новий Двір, Жирардів, Родожник, Львів, Тарнів і ин.), де відбувають ся віча робітників з приводу переслідуваня заводцями робітничого руху, видаваня виїмкових устав, арештованя, замаху на 8-годинний робочий день і т. п.

Віча виносять острі протести проті уряду і домагають ся від уряду иншої тактики відносно робітничтва. Вічани керують пелесоці. "Робітнік" мимоходом згадує, що на вічах виступають також комуністи.

Довги Німеччини щораз зростають.

БЕРЛІН, 6. січня. — Німеччина зближаєть ся скорим кроком до внутрішнього банкрутства. Державні довги Німеччини числять нині 280 мільярдів марок. В протягу останнього місяця довги зросли о 40 мільярдів марок. Коли ще перший місяць обчислювано денний недобір держави на 750 міль. марок, то тепер він виносить вже поперех 1¼ мільярда марок денно.

Побіда комуністів в Турніні.

ТУРІН, Італія, 23. грудня. — У виборах членів управи робітничого союзу в Турніні комуністи віднесли велику побіду. Комуністична ліста перейшла в цілости.

На 21 мандатів в головний заряді робітничого союзу комуністи здобули 18 мандатів, підчас коли з місяця припало на підставі постанов статута соціалістичної меншости.

Статистика дінчів в Злучених Державах.

ВАШІНГТОН, 2. січня. — Статистика виказує, що в протягу 1921 р. було в Злучених Державах 63 випадів злічованя, то є о два случаи менше ніж в 1920 р.

Загальне число случав злічованя в Злучених Державах від 1885 р. до тепер виносить 4.096.

Офензива проти 8-годинного дня праці у Франції.

Одним з членів французького парламенту внесено законопроект про ревізію закона про 8-годинний день праці.

НІМЕЦЬКИЙ КАПІТАЛІЗМ І РЕВОЛЮЦІЙНА ТАКТИКА.

"При розгляді кризи, яка зараз охопила центральну Європу, становище німецького капіталізму заслугоє на увагу не меншу ніж становище французького чи англійського капіталізму", — говорить Поль Люї в своїй статі в "Іманіте".

Звичайно, що важке становище Німеччини спричинили в найбільшій мірі союзники і їх політика переможиці. Але й німецький капіталізм відіграє чимдау роль. Він розбогатів на нещастях держави. Вся його політика, се відштовхуване від себе податків і використовуване поганого фінансового положеня Німеччини. Державна може збанкрутувати, однак се не мусть шкодити її маючим класам; ми бачимо й зараз, що скомбінована гра версальського договору і німецького капіталізму привела до безконечної нужди пролетаріату, тоді як німецький капітал розвиваєть ся і далі. Якщо німецький капіталізм змагає з енергією розпуки до одержаня кредитів і мораторії, то причиною сього є натиск робітничих мас, які хочуть переджити на нього тягар вимог Антанті.

Коли комуністи і синдикалісти, які йдуть вкупі з ними, домагають ся, щобі золоті вартости було передано в розпорядженє держави, вони ведуть незвичайно далеку офензиву. Вони прийняли програму безпосередньої акції, яка одна тільки може привести до створеня об'єднаного пролетарського фронту. Реалізація сеї програми се, звичайно, не тесаме що революція, але вона мусть привести до ослабленя буржуазії і до підбавленя пролетаріату до дальшої акції. Якщо вона не власть ся, якщо буржуазія вперто відмовлять ся й далі від жертви частини свого капіталу і своїх доходів, тоді ті робітники і селяни, які ще вірять в демократичну революцію і реформізм, втрачють свої останні ілюзії під низкою нових податків і обмежень, які спадуть тоді на них. Силою факту вони мусять відхаснути ся від тих соціалістичних партій, які переговорюють з буржуазією і се приведе до подвійної, внутрішньої і зовнішньої кризи в німецькій республіці, кризи, якої соціальні наслідки годі передбачити. ("Іманіте" з 6. грудня 1921.)

Одним з членів французького парламенту внесено законопроект про ревізію закона про 8-годинний день праці.

МІТІНГИ, КОНЦЕРТИ І ПРЕДСТАВЛЕНЯ

Відді Українського Робітничого Дому в Іст Килдонан

— відіграє —

В СУБОТУ, ДНЯ 14-ГО СІЧНЯ, С. Р.

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

прегарну драму в 5-ох діях зі співами і танцями

А. І. Козич-Уманської п. и.:

"ПІМСТА ЖИДІВКИ"

Повиша штука дуже займаюча і интересна. В виставі беруть участь найлучші сили Кружка. — Приходіть всі, а певно не пожадуєте.

Куртина підносить ся о год. 8.15 вечером.

Ціни місць: 55, 40 і 27 ц. (включуючи вор текст).

UKRAINIAN LABOR NEWS

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n... Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

часопис для робочого людю — виходить два рази на тиждень: В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Товариство "Українських Робітничих Вістей". Передплата на рік \$4.00

UKRAINIAN LABOR NEWS

cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не звертає ся, хіба що дописувачеві в разі вазначить, що бажає звороту своєї рукописи на случай її непомічених та залучить поштово марку на її пересилку.

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ І СОВІТЬСЬКА РОСІЯ.

Ще днів 28. жовтня 1921 року народний комісар для заграничних справ Р.С.Ф.С.Р. тов. Чічерін зробив пропозицію великим капіталістичним державам скликати міжнародну конференцію, на якій вироблено би умови, на яких совітське правительство згодило би признати довги царської Росії, затягнені нею до початку війни 1914 року. Про цю пропозицію Чічерін з'ясував загальною як про факт, що Світова Росія годиться ся сплачувати старі царські довги, а не, подавано рівночасно, на яких умовах вона готова се зробити. А ці умови зовсім не були до смаку європейським капіталістичним правительствам. Іменно за цю звороту царських довгів, затягнених до початку великої війни, совітське правительство домогало ся закінчення остаточного миру зі всіма капіталістичними державами, повної їх відмови від інтервенції і оказання ними готовості як дати поміч голодуючим в Росії, так і по мірі сил співдіяти господарсько-мисловому відновленню радянської федерації після спустошення, спричиненого її як війною імперіалістичною, в котрій російські війська були арматним м'ясом в руках антантських буржуазії, так і підчас війни горажанської, в котрій антантські держави були прямими ворогами радянської республіки. Мало того. В ноті Чічеріна до капіталістичних держав було сказано, що пропонується конференція мала би розглянути разом з "домаганнями інших держав до російського правительства і домаганья російського правительства до інших держав". Се значить, що Світова Росія домагала би ся на конференції від капіталістичних держав винагородження за всі ті шкоди, які нанесли її своїми нападами контрреволюційні генерали, піддомаганні і висиланні на радянські республіки антантськими правительствами. А ті шкоди є такі великі; що ще невідомо, хто кому більше винен: Росія алянтнам, чи алянтнам Росії. Так що пропозиція Чічеріна з 28. жовтня 1921 року зовсім не носила характеру односторонньої згоди совітського правительства звернути старі царські довги, але вона мала на цілі добити ся скасування міжнародної конференції, на якій пропонується було домагана як Р.С.Ф.С.Р. так і антанті і на якій закінчено би між ними мир.

Розуміть ся, протиробітничі і соціалпатріотичні газети використали висше згадану пропозицію Чічеріна в той спосіб, що представили її як капітуляцію радянської влади перед капіталізмом, як зраду большевиків своїм принципам. Але що буржуазія розуміла пропозицію Чічеріна не так, як писали протиробітничі писакі, свідчить власне те, що вона не поспішила ся відкинути її на свою пропозицію. Крім Англії, жадне з капіталістичних правительства навіть не відповіло на ноту Чічеріна. Се найкраще свідчить, що большевики не насталили були європейським капіталістам золота як зворот довгів, не домагаючи ся за се в заміну нічого, але хотіли власне взаємного вирівняня з ними рахунків. В протилівний случаю європейські капіталісти бундббб зараз поспішали ся відібрати свої довги. Але так само, як радянській федерації потрібно заключити мир з капіталістичними країнами і навязати з ними зносини, так само і капіталістичним країнам треба навязати зносини з радянською федерацією. Радянській республіки потребують перше всего мира, вони хочуть бути вже раз певними, що завтра або доавтра не нападе на них котрась капіталістична держава або не наше на них яких контрреволюційних банд. Дальше вони хочуть навязати з капіталістичними країнами повних торговельних зносин, так як їх індустрія, яка і перед війною була слабо розвинена, підчас імперіалістичної і головно підчас горажанської війни зціла зруйнована. Знова капіталістичні держави бачуть, що без такою мотучого чинника в господарстві Європи, як радянська федерація, неможливе є унормованні відносини в європейських краях. Стара Росія доставляла західній, промислово розвиненій Європі сировину і була для неї великим ринком для збуту товарів. Через чотири роки радянські республіки були відізані від решти світа і се дуже погано відбило ся на господарський стані Європи.

І через те хотій капіталістичні правительства Європи (за анянтяком англійського) не відкинули ся на ноту Чічеріна з дня 28. жовтня м. р., вони всетаки рішили запропонувати Світовій Росії на спільну конференцію, щоби на ній встановити відносини між капіталістичними державами і радянськими республіками. Т. зв. Найвисша Рада, яка засідає тепер в французькій місті Кан, рішила на пропозицію британського прем'єра Лойд Джорджа скаликати на початок марта с. р. в італійській місті Генуї економічну і фінансову конференцію, на яку будуть запрошені взяти участь всі європейські краї, включаючи й Сопітську Росію. На ту конференцію будуть запрошені також і Заучені Держави. Резолюція Найвисшої Ради за скликанем тої конференції висловлюєть ся за тим, щоби в конференції взяли участь по можности прем'єри запрошених країн. Так що від Сопітської Росії в конференції ма би взяти участь голова Совнаркму Ленін, а також народний комісар для заграничних справ Чічерін.

Очевидно, на тій конференції прийде до торгів між представниками капіталістичних держав і радянської федерації. Кожда сторона буде обстоювати свої домагання і не схоче пристати на домагання другої сторони. Однак можна сподіватись, що між обома противними собі сторонами прийде до тимчасової соломної угоди, так як одній стороні без другої дуже тяжко дальше істнувати. Як та згода буде виглядати в подробностях, покаже будучишть. Та вже самий факт, що Сопітську Росію кличуть алянтські капіталістичні держави на спільну конференцію свідчить про те, що ті держави прийшли до переконання, що не можна повалити ні оружем ні інтригами радянської влади, що кінець кінців треба погодити ся з фактом істновання тої влади і ради свого ратунку заключити з нею торговельні і вскі інші зносини. Такий курс алянтських країн є великим успіхом для радянських республік, він є великою побідною радянської федерації на міжнароднім дипломатичнім полі.

Недавн ся стата була вже написана, з Москви наспіла депеша кореспондента "Заученої Преси", в котрій говориться ся, що Сопітська Росія отримала вже запрошенє від Найвисшої Ради на економічну конференцію в Генуї і рішила його прийняти, себто згодилась ся взяти участь в конференції.

ОДНА З ТИСЯЧІ НЕ-АРАБСЬКИХ НОЧИ ПЕТЛЮРІЯДИ.

В минувавм числі "Українських Робітничих Вістей" в статі під повисним нагодком ми наведеи денкі уривки з віде еще неопублікованого докдаду петлюрівської ревізійної комісії міністру фінансів про господарку петлюрівської Фінансової Агентури під проведом Супруна, в Берліні. Не маючи часу на доладне розгляденє сих інтересних документів, характеризуєччх петлюрівське "державне рабінцтво", в попередній статі ми торкнулись їх лише поверховно. Тимчасом ці документи за слугують на те, щоби на них остановитись докладніше, взявши кожний акт сего докдаду ревізійної комісії окрема.

На найбільшу увагу заслугоє справа закупна Фінансовою Агентурою для України чаю. Чомусь урядовцям, як також всему петлюрівському правительству прийшло до голови, що без чаю "власної держави" не збудуєш. І от підчас свого короткого ланованія в Київї, петлюрівське правительство рішило купити чайнайскорше і якнайбільше для України чаю.

Справу закупна того чаю за границю було поручено агентови міністерства фінансів в Берліні Супрунові і контрагентови Клейманови, на основі розпорядженія міністра фінансів Мартова в Київї 21. січня 1919 року. За границею Супрун мав до свого розпорядженія величезну суму грошей. У "Вступній Записці" ревізійної комісії на 32-й сторінці читаємо про ту суму грошей бувших до розпорядженія Супруна за границею слїдуюче:

"З бухгалтерських книг відомо, що Супрун мав в своєму розпорядженю — 124,842,000 марок, та 8,400,000 нім. марок. Коронами було видано: Посольствам Східної та Західної України, Паризькій Мисії, Військовій Мисії Зейнської біля 32,000,000 марок. Дніпроковозу, Сокоббанку, Кредитовій Канцелярії біля 4-5 мільйонів корон, братам Бабіновичам — 8,500,000 корон, Брицману — 1,724,000 корон, Івату (неустойку Банку) — 3,000,000 корон, Провізії банкам біля 3,000,000 корон, М. Ковалевському — 4,500,000 корон, Національній Раді у Львові — 1,000,000 корон; були більш менш дрібні видачі, Полетій, Семени Маузеровій і іншим.

Можна рахувати, що коронами було роздано біля 60,000,000. На решту корон і 8,400,000 марок було куплено різноманітної валюти. Ревізійній Комісії знамо три книги, котрі торкають ся прїздаки та купівалї валют, бо валюта купувалась ся і в Відні і в Берліні і обрахунки велїс окремю.

У Книзі "Зіставленя валют". Книга ся стосуєть ся до Віденських купівалї. Всї вартості валют показані в коронах. При закінченю книги — решта не виданої валюти перенесена на берлінський рахунок — як про те маєт ся запис. Книга писана рукою бухгалтера Лейнера. Куплено валюти (як то записано в книзі) приблизно на 28,000,000 корон. Але нема ні одної дати, коли саме купувалась валюта, і нема жадних документів та рахунків до купівалї валют". (Підчеркненє комісії.)

Купуючи у братів Рабінювичів в Голяндії чай, Супрун повів справу так, що контрагента Клеймана усунув і почав все робити на "власну руку". В той час, як петлюрівське правительство втіало за Київ, як Денкін заняв Одесу, до котрого то порта Супрун мав довозити чай, в той час Супрун разом з іншою петлюрівською братією купувал в Голяндії через братів Рабінювичів у фірми Розеліус і Ко. чай.

А що Супрун вів справу закупна чаю чисто по петлюрівському, то після першого "успішного" закупна примушеної був заплатити братам Рабінювичам 4,000,000 марок "неустойки". В якій спосіб було виплачені ті чотири мільйони читаємо на 92-й сторінці докдаду ревізійної комісії дослівно слїдуюче:

"Виплачуючи згадані 4,000,000 марок, п. Супрун готівкою видав Рабінювичам 2,258,375 мар. і замість решти 1,741,625 мар. видав їм цїніні папери, дієсна цїна яких по найвишньому розрахунку (по оцінці Нївського Уряду при привої конфіскованих паперів) рішала ся тоді 6,602,750 мар. Таким чином поверх умовлєних 4,000,000 мар. п. Супрун виплатив контрагентам по своїй волї ще зайвих щббб найменше 2,602,750 марок."

Виплативши братам Рабінювичам 6,602,750 марок "неустойки" (недодержанє контракту) і не дивлячись на те, що Петлюро до того часу большевики загнали в подільський чотирікутник, а Денкін заняв Одесу, Супрун дальше "купуює" чай. Він робить з Рабінювичами новий договір на закупно 1,000,000 фунтів чаю по 93 центи (голяндських) за фунт. Накупивши цїлі тони (на папери) того чаю оказалось, що нема куди його везти. Тоді міністер фінансів Мартос припоручив послови Васильови той чай продати. Але не найшло ся купців. Опися найшли ся купці, то не найшло ся чаю. Бо той чай, підчас закупна його Супруном, находив ся не в Голяндії, а в Батавії на острові Яві і ніхто з петлюрівських урядовців того чаю на очі не бачив. Після усунєня Супруна з посади, посол Васильо почав шукати на той неістнуючий чай купців. На 91-й сторінці докдаду комісії читаємо слїдуюче про "продаж" того чаю:

"Після довгих заходів йому (Васильові) понастало було нарешті знайти покупця на чай по цїні 40 центів за фунт. Але коли про се повідомлено було фірмі Розеліус і заявлено вимогу передати покупцеві задержаний (накладений) на чай, то виявилось ся, як то в горі було вже зазначено, що того чаю, який було куплено по договору, зовсім нема і не було, а є чай зовсім інших богато гірших сортів, цїна якого згідно з висше поданою заявою фірми Розеліус і Ко. справді лєди ч перевищує виданий аванс (16 центів за фунт), і сев меєтьо чай і переховував ся усе час, очевидно, яко чай, куплений від Українського Уряду."

І так той чай, за який сей петлюрівський урядовець платив по 93 центи за фунт, зїстав звернений сїй самій компанії по 16 центів за фунт. Тобто, не звернений, а компанія просто забрала той чай наkonto виданого нею Супрунові еще попередно "авансу" в сумі 160,000 гульденів. А петлюрівська братія не дістала ні фунта чаю і ні зломаного шельяга, не зважаючи на те, що виплатила фірмі Розеліус 23,000,000 марок. Про се як найкраще говорить ся в самім таки докдаді ревізійної комісії. На сторінках 94-ї і 95-ї того докдаду, за підписом тодого ревізійної комісії Івана Мирного читаємо закінченє комісії, яке говорить само за себе.

Наводимо його тут дослівно:

"Купивши чай без умовленія в договорі гарантії банку і звільнявши контрагента від обовязку транспорту чаю, п. Супрун остільки обезцінив чай, що сама фірма Розеліус, виплативши під сей чай аванс в 160,000 гульденів, себто по 16 центів за фунт, зрікла ся побільшити сев аванс, вивалачи сев суму відповідної дієвості вартості чаю, а сторінні купці не купували сього чаю тому, що він не відповідав умовленям в договорі сортам, і дієсна вартість його лєди ч перевищувала виданий аванс разом з 3% на нього і іншими видатками.

Коли звернути увагу виключно на фінансові наслідки операцій п. Супруна з купівалю чаю незалежно від причин, що їх викликали, то на кінець березня (марта) 1920 р., коли справу со перебрало було з рук Супруна (і сам він був звільнений з посади Фінансового Агента) справа ся показуєть ся в такому вигляді:

По першому Договорі з бр. Рабінювичами з дня 4. лютого 1919 р. п. Супруном було виплачено "неустойки" по мінімальному розрахунку 6,602,750 нім. марок (в дієвості приблизно на 1,000,000 мар. більше); по договору з дня 4-го вересня того-ж року виплачено їм-же за чай 680,000 голяндських гульденів, 5,000,000 корон і додатково ще 3,500,000 корон австр. Одержано-ж за чай згідно з умовою з дня 12. березня 1920 р. "авансом" від фірми Розеліус і Ко. 160,000 голя. гульденів і 800,000 нім. марок за відомовленє від транспорту, страхування і переховуваня чаю. Більшої цїни за чай одержати не дозволя, і фірма Розеліус заявляла, що більше сев чай і не вартий. Таким чином втрата на всій справі, не рахуючи накладних видатків показала ся на кінець березня 1920 р. в сумі 5,802,750 марок німецьких (мінімум), 520,000 голя. гульденів і 8,500,000 австр. корон, що по курсу берлінському на злїзачений в горі термін лєди ч перевищує коло 23,000,000 марок німецьких (25-29. березня (марта) 1920 р. сев курс голя. гульденів 27.30 мар. 100. австр. корон — 34 марками).

Так то брати Рабінювичі і голяндська фірма Розеліус натягнули петлюрівщину на кругленьку суму, а власне на 23,000,000 (двадцять три мільйони) німецьких марок. Ми кажемо, "натягнули петлюрівщину", але де петлюрівщина взяла тих

мільйонів? Се є ті мільйони, які петлюрівщина вивезла з України за границю. Сї мільйони петлюрівщина зрубувала з населєня України.

Такого безглузда, такого шахрайства, такої дурноти, як отї махінації петлюрівців за чаєм з голяндською фірмою, еще саїт не бачив. Просто не хочєть ся вірити: видати 23,000,000 марок за чай і не дістати ні одного фунта чаю.

Хіба тільки 23,000,000 марок видано задармо? В першім цитатї сїї статї говориться ся за докдадом ревізійної комісії. "Що Супрун мав в своєму розпорядженю 124,842,000 корон, та 8,400,000 нім. марок". А коли німецький суд опечатав шафї і сейфи Агентури, то вони були вже порожні.

Така то в коротці історія з тим петлюрівським чаєм, при помочі котрого правительство Петлюри хотїло "збудувати власну державу". У "Вступній Записці" ревізійної комісії говориться ся, що коли петлюрівцям на Україні потрібна була зброя, то петлюрівські урядовці за границею видавали в той час десятки мільйонів марок за чай. Розумієть ся, зі своєї сторони ми повинні бути вдячні Супрунові і Спїлці, що він замість закупна зброї, яка була-б ужита проти робітників і селян України, купував таку "пожиточну" річ, як чай. Але помімо сего се свідчить про злодійства петлюрівських урядовців. Адже висше наведені цитати взятї не з ворожого якогось петлюрівського жерела, а взятї з документів самих петлюрівців. Се говорить петлюрівцї самі про себе. Се є докдад петлюрівської комісії петлюрівському міністру про махінації петлюрівських урядовців, яким до розпорядженія віддано було сотки мільйонів народних грошей.

Цікаві оповідання в докдаді ревізійної комісії є про те, як петлюрівці на чолі з Супруном "перетворювали" в Берліні гривні та царські рублі в марки; в Відні "перетворювали" гривні в корони; і взагалі, коли тільки треба було, "перетворювали" марки в гульдени, корони в долари, гульдени в англійські фунти і т. д. Але про се іншим разом.

Волинськ.

ВСЕУКРАЇНСЬКА ПАРТІЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ.

Раковський заявляє в своїм звіті, що промисл на Україні відживає, а бандитизм всюди зліквідований.

9. листопада розпочала ся Всеукраїнська партійна конференція. На конференції прибуло 408 представників. До президїї вибрано тт. Раковського, Петровського, Чубаря, Мануїльського, Пятакова, Гольдмана, Затонського, Аверіна, Кіна, Кона, Лебїди, Кузнецова і Рухимовича. В посєднєх членів президїї вибрано тт. Ленїна, Троцького і Зіновєва.

Конференція ухвалила вислати привіт ЦК. РКП. Виконкомом Комінтерна і червоноармїїям.

Підлітчий звіт від імені ЦК. К.П.М. зложив конференції тов. Раковський. В ньому тов. Раковський зробив висчерпуючу аналізу внутрішнього, міжнародного і господарського становища України. Цїлий звіт т. Раковського був прийнятий бадьорїстю і оптимїзмом. Спинившись на господарському становищі України, тов. Раковський докладно змєлював те піднесенє, що стало ся в українській промисловості в наслідок перевєденя в життя нової економічної політики.

Віджив Донбас, заклекотило житє в Катеринославський промисловий районі, скрізь у всіх галузях промисловості в кільках разів підвищилась продукційність праці. В наступному 1922 році Донбас дасть около 800 мільйонів пудів вугля.

В звязку з побільшенєм злочинної вуля в Донбасі значно покращала справа з транспортом. В той час як в минулому році залізничний рух майже спинив ся, тепер пасажирський і товаровий рух на залізничній Україні їде без запинки. Перєсічно українська залізнична мережа пропускає тепер за добу около 2000 вагонів.

Що торкаєть ся внутрішнього становища, то — заявляє тов. Раковський — зараз на усїй Україні панує цілковитий порядок. Бандитизм всюди зліквідований. Останній напад петлюрівських бандитів, організований П. відділом польсько-го генштабу, тільки допоміг нам остаточно і з ним вирвати на Правобережній Україні бурї бандитизму.

Лише сими днями — каже тов. Раковський — я автомобілем обїзджав в супроводі двох неозброєних товаришів знаменитий Гуляй-польський повіт, де ще около півроку тому назад не можна було появиити ся без сильного червоноармїйського загону.

Торкуючись міжнародного становища, тов. Раковський відзначив низку договорів, уложених за останній час У.С.Р.П. Зокрема що до взаємовідносин з Польщею тов. Раковський каже, що нормальні відносини з сєю державою будуть налажені лише тоді, як вона пічне дійсно виконувати V. артикул Рижського договору і на ділі відмовити ся від вської підтримки ворожих до Радянської України організацій і формовань.

Переговори з Румунією, як каже т. Раковський, зайшли в кут з огляду на тактику румунської дипломатії, яка відмовилась обміркувати питанє про Бєсарабію, приєданє якої до Румунії нами до сього часу не визнано.

Після докдаду тов. Раковського секретар ЦК. К.П.М. тов. Лебїдз зробив докдад про організаційну працю ЦК.

ТИМЧАСОВА ПЛЯТФОРМА РОБ. ПАРТІЇ КАНАДИ.

1. Робітничая республіка. 3. Трейд-юніонїзм.

Р. П. К. заявляє, що всі проблеми, які змушують робітничу класу до акцій, зосереджують ся довкруги капіталістичної системи і що альтернативою (вибором одного з двох) до капіталістичної системи є правительств робітничої класи. Робітничая Партія має вести робітників в боротьбі до встановленя робітничої республіки Канади.

2. Політична акція. 4. Партія акції.

Задача Робітничої Партії в виборчїх кампанїях має заключатись в обнавуваню обмчанотї демократії, яка нас вїдїстала. Робітничая Партія Канади буде брати участь, коли лише буде можливо, у всіх таких кампанїях іменно в тїй висше означенїй цїлі, так що остаточно правдивий-вїхїд для робітничої класи буде вияснений і вона врештї буде трїумфувати побїду над своїм ворогом, капіталістичними гнобителями.

справах, як безробітє, знижуване платїи, переводженє фабрик на неопїтну стору і т. д.

5. Партійна прєса.

Партія буде старат ся придбати партійну прєсу, щоб дати вислів нашим потребам. Та прєса має бути власністю партії і під контролею та проведом Всеукраїнського Екзекутивного Комітєту.

Робітничі і Робітничі!

Ми визнаємо вас, щоб ви сповнили свій обовязок в збудованю правдивої, живої партії робітничої класи, яка остаточно створить боеву машину, що зможе організувати і повести утєгненї маси в їхній боротьбі за політичне і економічне освободженє. Підїть за ключем до цілковитого освободженя. У відповід на гнет капіталістичної класи нехай нашим боевим ключем буде:

"Робітничі всіх країн єднались! Ви не маєте нічого до втратї країм ваших кайдан, а до здобуття цїлий світ!"

Робітничая Партія Канади.

ТИМЧАСОВА КОНСТИТУЦІЯ РОБ. ПАРТІЇ КАНАДИ.

1. Назва партії має бути: "Робітничая Партія Канади" (The Workers' Party of Canada).

2. Відділ партії може бути заснований з найменше п'ятьох членів, що говорять одною мовою, і має він відбавити свої адміністратійні мїтинги що найменше раз на місяць.

3. Коли в якій місцевості є більше чим один відділ, там має бути створений локаль; спільний мїтинг всїх членів локалю має відбавити ся що найменше раз на місяць.

4. На спільний мїтинг відділів має бути вибраний локальний Екзекутивний Комітет. Число членів того Екзекутивного Комітєту має бути означене на тїм спільнім мїтингу.

5. Членські вкладки мають вносити 40 цт. місячно від кожного члена; 20 цт. має оставати в Відділі, 5 цт. має їти до локалю, а 15 цт. має ся послїлати до секретаря Всеукраїнського Екзекутивного Комітєту.

6. Тимчасовий Організаційний Комітет має поробити відповідні зарядженя щодо злукки зликових федерацій з партією.

"Робітнік" з приводу засуду Квапінського.

"Робітнік" давязуючи до засуду Квапінського на 3 роки ввизачив за се, що організував страйк земельних робітників, поміуче перелову стату, в якій виказує поліційну роботу уряду відносно робітничого руху.

Засуд Квапінського за страйк — каже "Робітнік" — робітничий уважає за свій загуд. Новє переслїдуванє і арешт нових 40 товаришів, які брали участь в страйку вказують, що уряд толче найпримитивнішї права робітництва, відбираючи йому свободу страйків."

В звязку з тим Центр. Управа Профсоюзів видала відозву до всіх організацій і робітництва, щоб підготувати всі можливі способи до оборони своєї свободи.

ЦІННА КНИЖКА.

Кождий український робітнік в Канаді повинен мати в своїй бібліотєці і користати з цїнного наукового твору Юлія Ліпєрґа п. н.

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ.

Книжка обнимає 400 сторін друку більшого формату, зі 112 ілюстраціями, напечатана на книжковім папері. На українську мову переклав П. Дятлів.

Цїна сєї книжки \$2.50. Замовленя послїдайте на слїдуючу адресу:

J. Boychuk 80 Markham St., Toronto, Ont., або на адресу:

Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor WWINNIPEG, MAN.

СУДІВНИЦТВО І РАДЯНЬСКА ВЛАДА.

Пролетарське судівництво — це поє, яке до жовтневої революції в Росії лежало зовсім обложено і до оброблення якого мусіла приступити радянська влада зараз по об'язку державної керми в свої руки. З давніших часів досвіду в сьому напрямку майже не було, раз тому, що напр. французська революція з 1871 р. держала ся лише короткий час, а по друге, що обмежена була на малу територію, отже не могла всякнути в усі верстви робочого люду. Тепер, на протязі чотиролітнього свого існування, змогла радянська влада дійти до нутра сучасного життя, охопити його в цілості і повести на шлях нового, комуністичного ладу. Пролетарське / законодавство Радянських Республік звернуло вже на себе очі вчених буржуазного світа і ми хочемо на слову місці познакомити читача зі загальними рисами сього законодавства. Воно стоїть у різкій протилежності до буржуазного права, бо має цілком інші політично-господарські основи.

Радянське право, як і всяке революційне право, має виключно характер терорішности, значить, воно не являється чимось незмінним, а протинно, примінюється ся все до даних житевих обставин сучасності.

Зовсім інакше має ся річ у буржуазній державі, де закон є мертвим і непорушним, як напр. Цивільний Кодекс, який без огляду на розвій і зміни в державному житю лишається ся все незмінним. Пролетарське право ніколи не страхається радикальних змін, коли вони лежать в інтересі робітників і селян.

Недавно виїшов новий господарчий закон, який урегулює облігаційне право, се є наєм і торговля. Буржуазія й соціял-зрадники голосять, що Совіти увидять назад капіталістичний лад, хочуть про се й мови не може бути тому, що в законі нігде не говориться про аденационалізоване або видержане державних дібр, якими являються ся промислові та міські заведення, ліси, поля, ріки і т. д. Останній господарчий закон має і на дальше за свою підставу державну власність на задані багатства, і обсяг річевого права, яке в державно-господарському житю являється ся підставним, ним зовсім не змінюється.

Також декрет про знесення спадкового права не уявляє значній зміни, бо держава залишає за собою право регулювання угоди і наймупідприємства. Воно управильно та кож, коли потрібно, відносно членів родини наемника відносно дальшого найму по смерті останнього і соціальне забезпечення нездібних до праці робітників.

Правним речником у кариных і цивільних справах залишається народний суд, який складається з постійного судді і двох присяжних. Чотиролітній досвід потвердив вповні доцільність таких судів. Згідно з декретом Нар. Ком. Юстиції може він у кариных справах судити на втрату свободи найдалше до пяти років та поступати свобідно у виконуванні сеї кари. Закон предвиджує уже який спосіб покарання, який являється ся найдоцільнішим у даному роді провини, полишаючи за судом свободу у виборі кари.

Право оскарженого на оборону управильно так, що оборонці виступають чергово після окремої лісти; між оборонцями має місце одна особа, котра стоїть у близькому відношенні до оскарженого. Тепер плянується ся також допущення до судів правних до радників з професорів та поодиноких заведень, не творячи однак сим адвокатури в буржуазному стилі.

Всеросійський Ц. В. К. постановив на останній сесії зреаганізавати трибунали й то в сеї сесії, що підпорядковує їх усім Найвишньому Трибуналові, і за малими винятками розпустив воєнні і земнодородні трибунали. В кожній губернії має бути один трибунал з точно означеною компетенцією.

До участі в технічній роботі запросив Нар. Ком. Юстиції найкращих спеціалістів-професорів, як Котлярського, Краснокуцького, Коваленка, Фельдштайна і цілий ряд других відомих правників-практиків.

При університеті в Москві засновано також Інститут Радянського Права, якого завдання є виходжувати правників і опублікувати студії з області радянського законодавства. Бриг.

Чехословацьчина.

Комуністичний Союз Молоді Чехословацьчини скликав на 10. і 11. липня загальний конгрес союз. На конгресі брали участь: члени виділу союза, члени контролі, члени центрального секретаріату, делегати редакцій і видавничтв союза, представники всіх організацій союза і заступники Комуністичної Партії Чехословацьчини. Одним з головних питань, обговорюваних на конгресі, була справа організації і питаня тактики. По дискусіях і звіті центрального секретаріату перевибрано центральний секретаріат і рішено на дальше працювати в одностійній комуністичній організації без автономних національних секцій.

Про організаційні питання висловив реферат тов. Савль. Референт старав ся використати всі досвіди союза для будучої праці, обговорював відношеня до партії і до комуністичних гімнастичних товариств. Союз повинен працювати по принципі демократичного централізму з задержаннем острої комуністичної дисципліни. Міжнародний характер союза мусить у всіх інституціях ярко виступати. При праці мусить ся звертати увагу на спеціальні потреби поодиноких національностей та на їх культурний рівень і потреби. Число 30.000 добре організованих членів мусить у короткі час значно збільшити ся. В дискусії прийнято багато практичних поправок, які треба використати в будучій праці.

Комуністичний Союз Молоді Чехословацьчини видав залик до новобранців, в якому звазив молодих товаришів до організації та праці у внутрі буржуазної організації, яку представляє теперішнє війсьско.

Болгарія.

При співучасті 146 делегатів відбув ся дня 10. 11. і 12. мая в Софії конгрес Комуністичного Союзу Молоді Болгарії. Дневний порядок з'їзду складав ся зі наступних точок: 1. Звіт виділу. 2. Економічне, політичне та духове положеня працюючої молоді Болгарії. 3. Наша агітація і пропаганда між сільською молоддю. 4. Комуністичний Інтернаціонал Молоді. — Комуністичний рух розвивається у сїлішно. В січні 1920 року було 60 товариств із 3.640 чл., а в грудні було вже 111 тов. із

5.568 чл. В день з'їзду існувало 203 тов. із 9.401 членами. При союзі існує 33 співанських організацій, 6 оркестр, 25 театральних труп, 21 бібліотек. Союз видає 8 чисел органу "Машека Правда", і 71.000 примірників ріжних заликів та прокламацій. По поздорженню світового конгресу Комуністичного Інтернаціоналу Молоді і відданю чести уявненим комуністам Чехословацьчини закінчено з'їзд відповідним Інтернаціоналу на чотирох мовах.

Америка.

Рух американської молоді починає висновувати ся. Крім "Союза Молодих Комуністів" існувала ще в Америці "Ліга Молодих Сб'ялістів", яка могола працювати тільки після краєвих чи то місцевих прав.

Вже довгий час у рядях Ліги можна було замітити опозиційний рух, а поміж тою опозицією і Союзом М. К. існував тісний зв'язок. Коли Соціалістична Партія Америки відкинула цілковите безумисльє зліте з Комуністичним Інтернаціоналом, в рядях Ліги стала ся велика переміна. Коли сама Ліга стала на становищі Соц. Парт. Америки, революційні настрої членів виступили з організації. Часть тих товаришів вступила сейчас у Союз Молодих Комуністів, а други заснували були окремі союзи під назвою "Незалежні Союзи Молодих Соціалістів", що були переняті революційним духом. Поміж Н. С. М. С. і поміж С. М. К. існують уже тепер тісні зв'язки і недалекий уже той час, коли обі організації зеднають ся під прапором Ком. Інт. Молоді. Нашим молодим товаришам припадає тепер велике завданя: повести освідлюючу працю поміж молоддю Н. С. М. С., і створити підвалини для "одностійного революційного Союзу Ком. Молоді Америки." ("Наш Стяг")

Довгі Франції.

ПАРИЖ. — Сенатор Шерон, промовляючи в сенаті підчас дискусії над бюджетом, подав наступні цифри догично державних догвіг Франції:

Перед 1914 р. французський державний догв вносив 27.704.000.000 франків.

Під сю пору догв вносить 328.000.000.000.

З тої підвіжки 300.143.500.000 затягнуто підчас війни.

Решту, тобто 146.600.000.000 затягнуто вже по війні,

3 МІЖНАРОДНОГО РУХУ КОМУН. МОЛОДЖИ.

Чехословацьчина.

Комуністичний Союз Молоді Чехословацьчини скликав на 10. і 11. липня загальний конгрес союз. На конгресі брали участь: члени виділу союза, члени контролі, члени центрального секретаріату, делегати редакцій і видавничтв союза, представники всіх організацій союза і заступники Комуністичної Партії Чехословацьчини. Одним з головних питань, обговорюваних на конгресі, була справа організації і питаня тактики. По дискусіях і звіті центрального секретаріату перевибрано центральний секретаріат і рішено на дальше працювати в одностійній комуністичній організації без автономних національних секцій.

Про організаційні питання висловив реферат тов. Савль. Референт старав ся використати всі досвіди союза для будучої праці, обговорював відношеня до партії і до комуністичних гімнастичних товариств. Союз повинен працювати по принципі демократичного централізму з задержаннем острої комуністичної дисципліни. Міжнародний характер союза мусить у всіх інституціях ярко виступати. При праці мусить ся звертати увагу на спеціальні потреби поодиноких національностей та на їх культурний рівень і потреби. Число 30.000 добре організованих членів мусить у короткі час значно збільшити ся. В дискусії прийнято багато практичних поправок, які треба використати в будучій праці.

Комуністичний Союз Молоді Чехословацьчини видав залик до новобранців, в якому звазив молодих товаришів до організації та праці у внутрі буржуазної організації, яку представляє теперішнє війсьско.

Болгарія.

При співучасті 146 делегатів відбув ся дня 10. 11. і 12. мая в Софії конгрес Комуністичного Союзу Молоді Болгарії. Дневний порядок з'їзду складав ся зі наступних точок: 1. Звіт виділу. 2. Економічне, політичне та духове положеня працюючої молоді Болгарії. 3. Наша агітація і пропаганда між сільською молоддю. 4. Комуністичний Інтернаціонал Молоді. — Комуністичний рух розвивається у сїлішно. В січні 1920 року було 60 товариств із 3.640 чл., а в грудні було вже 111 тов. із

5.568 чл. В день з'їзду існувало 203 тов. із 9.401 членами. При союзі існує 33 співанських організацій, 6 оркестр, 25 театральних труп, 21 бібліотек. Союз видає 8 чисел органу "Машека Правда", і 71.000 примірників ріжних заликів та прокламацій. По поздорженню світового конгресу Комуністичного Інтернаціоналу Молоді і відданю чести уявненим комуністам Чехословацьчини закінчено з'їзд відповідним Інтернаціоналу на чотирох мовах.

Америка.

Рух американської молоді починає висновувати ся. Крім "Союза Молодих Комуністів" існувала ще в Америці "Ліга Молодих Сб'ялістів", яка могола працювати тільки після краєвих чи то місцевих прав.

Вже довгий час у рядях Ліги можна було замітити опозиційний рух, а поміж тою опозицією і Союзом М. К. існував тісний зв'язок. Коли Соціалістична Партія Америки відкинула цілковите безумисльє зліте з Комуністичним Інтернаціоналом, в рядях Ліги стала ся велика переміна. Коли сама Ліга стала на становищі Соц. Парт. Америки, революційні настрої членів виступили з організації. Часть тих товаришів вступила сейчас у Союз Молодих Комуністів, а други заснували були окремі союзи під назвою "Незалежні Союзи Молодих Соціалістів", що були переняті революційним духом. Поміж Н. С. М. С. і поміж С. М. К. існують уже тепер тісні зв'язки і недалекий уже той час, коли обі організації зеднають ся під прапором Ком. Інт. Молоді. Нашим молодим товаришам припадає тепер велике завданя: повести освідлюючу працю поміж молоддю Н. С. М. С., і створити підвалини для "одностійного революційного Союзу Ком. Молоді Америки." ("Наш Стяг")

Довгі Франції.

ПАРИЖ. — Сенатор Шерон, промовляючи в сенаті підчас дискусії над бюджетом, подав наступні цифри догично державних догвіг Франції:

Перед 1914 р. французський державний догв вносив 27.704.000.000 франків.

Під сю пору догв вносить 328.000.000.000.

З тої підвіжки 300.143.500.000 затягнуто підчас війни.

Решту, тобто 146.600.000.000 затягнуто вже по війні,

5.568 чл. В день з'їзду існувало 203 тов. із 9.401 членами. При союзі існує 33 співанських організацій, 6 оркестр, 25 театральних труп, 21 бібліотек. Союз видає 8 чисел органу "Машека Правда", і 71.000 примірників ріжних заликів та прокламацій. По поздорженню світового конгресу Комуністичного Інтернаціоналу Молоді і відданю чести уявненим комуністам Чехословацьчини закінчено з'їзд відповідним Інтернаціоналу на чотирох мовах.

ЛІТЕРАТУРНЕ ЖИТЄ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ДЕКРЕТ РАДИ НАРОДНИХ КОМИСАРІВ У. С. Р. Р.

про поліпшеня стану вчених, спеціалістів і заслужених робітників літератури та мистецтва, з дня 31. серпня 1920.

З метою збереженя наукових сил, особливо цінних робітників мистецтва та літератури, необхідних для соціалістичного будівництва, для розвитку народного господарства і культури, а також для найбільш дієвого забезпечення потреб робітничо-селянської оборони, Рада Народних Комісарів постановляє:

- 1) Дати побільшеня достоятьства та літератури, необхідних для соціалістичного будівництва, для розвитку народного господарства і культури, а також для найбільш дієвого забезпечення потреб робітничо-селянської оборони, Рада Народних Комісарів постановляє:
- 2) Уявнити зазначенням в §1 осіб усього роду воїнності (трудодів т. н.), що не мають безпосереднього відношеня до їх праці в даному науці, літературі та мистецтві.
- 3) Створити для праці найменованих осіб жителі умовини, що забезпечуватимуть їх мінімальними, безумовно для такої праці необхідними вигодами.
- 4) Покласти на Народний Комісаріат Освіти разом з Південним ВІПРС, Промбюро, Наркомом і Наркомпродом установленя категорій і чисел осіб, на яких повинна розходити ся сила сього декрету і порядок переведення його в дію.
- 5) Поширити на особи, що підлягають діянню сього декрету, норми натурального достоятьства, встановлені в РСФСР, при чому видавати натуральне достоятьство в тих самих нормах і членам сім, що в купі з ними проживають і є непозаслуженими, об'єктивним число членів сім, що отримують заплечу, паїку, трома.
- 6) Заборонити реквізиції ним би то не було, помещань, які займають особи, що підлягають діянню сього декрету, для проживання і праці по їхньому фаму в нормах, встановлених за згодою Наркомпроду з іншою житловою комісією і допускати виселення їх лише у самих виключних випадках, по згоді місцевих органів Наркомпроду та Житвідділу.
- 7) Особам, що користують ся натуральним достоятьством на підставі сього декрету, заборонити одержувати поруч з сею на інших підставах тої чи іншої побільшеної паїки.

4. жовтня 1920 року.

Голова Ради Народних Комісарів, Раковський.

Спис діючих мистецтва та літератури, які підлягають декретом Раднаркому з 31. серпня 1920 р. по м. Київ і Правобережній Україні.

Акименко-Степовий, Боліо, Бойчук, Бури, Бурачек, Беклемішев, Бломфельд, Болотина, Буцький, Баратова, Гавєнський, Гаврилова, Гадзіньский, Гринченко М., Галінський, Грінберг, Домбровський, Донець, Загаров, Заньковська, Загула, Касяненко Евт., Кернський, Кисіля, Котарбиський, Крамаренко, Кричевський, Крижановський, Косіка, Корєнєв, Левандовський, Лейтович, Лещинський, Лещинський, Лубенцов, Лундін, Любченко М., Марієнко, Матковський, Маргула, Мелех-Готфрід, Микеша, Михайлов, Михайлов

ЖИВЕ СЛОВО.

В Українській Академії Наук в 1921 році почав виходжувати щоденний "Устий Журнал" та "Вечерні Річнік" в українській літературі, які проходили все при повній упертій силі. За відсутності літературних журналів та листків почали прозивати ся спроби розвитку сьому примусового мовлення через технічні умови. Перші спроби почала робити група "Трон" своїми вірками, згодою Академії.

17. цвітня улаштовано було Нр. 1 такого "Устного Журналу" в академії. Читали свої оповідання: Нат. Романович - Ткаченко, Васильченко, Косіка; свої поезії: Осмацька, Терещенко, власні поезії і переклади з Боллера та Фора Філіпович, переклади з перського поета ХІ в. Омара Хейма ак. Кримський. У дискусії з приводу прочитаного взяли участь Л. Старицька - Черняхівська, академ. Кримський, В. Поліщук, М. Терещенко і інші. Тут яркво виявила ся протилежність між представниками двох груп української інтелігенції — оборонцями старого й нового. Представницею найбільш ярквою першої групи можна вважати Л. Старицьку - Черняхівську. Цьомогом другої групи — молодик являється В. Поліщук, а на чолі середньої групи стоїть ак. А. Кримський. Особливо яркво полеміка відбулась ся між представниками перших двох груп — між оборонцями літературних традицій і прихильниками динамічної течії.

Творчість малювля.

Художник Анатоль Петрицький написав декоративні догвіг "Кромель" А. Лунцарського, що ставлять ся у театрі й. Леїна (були Соловцов) і "Камінний Господар" Лесі Українки, що йшли в театрі ймені Шевченка, намалював ескізи до опери "Тарас Бульба" Лисенка на замовлення Української Держ. Оперн, інсценія, поєм Франка "Мойсея", а також намалював олійним красками портрети Білоскурського та В. Поліщука.

Худ. Езена намалював декоративні догвіг "Лісові пісні" Лесі Українки, "Ж "Адвоката Маріяна" та догвіг "Блакитний Принц".

Графік Кірицький Марко працює над замовленням Київського Крайвидату та др. Між іншим зробив низку обкладинок, напр. до "Універсальної бібліотеки", журналу "Трудоджер" і вінітки до нього.

Худ. В. Левандовський виставив свої картини з наближенням до супротивності "Пробія" і "Час". Висше працює в галузі української кераміки в Межиріській керамічній школі під Київом, в якій загальне керівництво веде проф. Української Академії Мистецтв Крамаренко.

Худ. проф. Кричевський малює ескізи до постановки опери "Князь Ігор" Борозни.

Худ. Романовський, шкільн. проф. Бурчак намалював чотири великі картини у Київському Селубуднику і декілька менших малюнків, що викликають гостру критику в мистецьких колах.

Важкого конюре графони на влітку Академії Мистецтв і Української Всеукраїнської Бібліотеки.

Творчість Музиків.

Композитор Степовий, користаючи ся матеріалами українських народних пісень, написав дві сюїти для оркестру. Він же написав 20 хорів та обробив 20 народних пісень для оркестру, низку романсів на слова Шевченка, Франка, Овеса, Вороного і Тичини.

Композитор Степовий кінчить оперу "Лібітєна".

Твори покійного Л. Леонтовича перевезено з Тульчина до Києва. Між ними перший акт його опери "Русалочка Велика" цілком закінчений та уривки других актів, церковні твори та пісні.

Муз. Гаїда пише кілька пес на слова Вас. Чумака.

Композитор Вереківський написав оперу на текст В. Чумака "Революція" дещо хору. Вище складає підручник "Ладове будованє" та пише сонату для фортепіано.

Заснувати ся ніто-видавничтво, в склад якого входять К. Катка, Степовий, Вереківський, Бломфельд та Козьмичев. Технічний провідник Корєнєвський.

Композитор Наум Прусінський написав музику до "Вавилонського полону" та "На руїнах" Лесі Українки, Менуєт і багато річних на скрипку.

Українська Державна Опера в Києві в осени с. р. має розпочати вистави. Уповноваженим опери тимчасово призначено секр. дла м.к.к. УСРР до Варшави тов. Довженка. Ініціатива утворення агаданой опери належить нашій голові Київської Губернської т. В. Галізовському, для чого буде створена комісія в складі Микешин, Оршанський та Каргальського, яка мала бевести справу до кінця. Один має відношеня до української опери було дуже неприхильне з боку Худсектора, так, що робота хору та персоналію до "Тараса Бульби" була припинена і опера, за браком матеріальних засобів, була зачинена, але колектив артистів все продовжав працю і врешті виборив право на існування. "Тараса Бульбу" Лисенка має стати відомий режисер Лесь Курбас в декоративних і костюмах худ. Анатоль Петрицький. Замовлено українським письменником переклади лібрето опери, крім заданних у хроніці "Казки Гофмана" О. Кобино, "Сорочинський ярмарок" С. Жукович, Запрошений ярмарок С. Жукович, Гринченко, Литвиненко, Діригент Палозський. Музичним відділом завданя композитор Й. С. Степовий, вокальною частинкою Лейно У. Хормайстер, Говчаров, Арташовська, Шафранко, Діригент Штейман та Палфін.

Незабаром має заснувати ся Театральний музей, потреба в якому дуже вже нарізла. Ініціатива виходить з Державного Театру ім. Шевченка відкривається ся драматична балетна Студія.

У відному Музично драматичному Інституті ім. Лисенка 13. мая м. р. учні інституту зробили постановки "Казки про рибалку" в ріжних стилях, даючи у відповідній трактоці ідейний зміст твору. Робота виконана під керівництвом проф. Салдоковича. Ставили в стилі Винниченка, Оскара Уайльда, Ігора Север'яніна, Дмитра Загула, 1001 ніч, Чуприни та Крилова. Робота була в ботатьох місяцях з високим художнім смаком і дуже цікаво по підлоху взагалі до сюжету і його трактовки, де явочно показано значінє літературного матеріалу в пєст.

Продовжується ся навчаня у Всеукраїнській Державній Студії (бувш. Центростудії), на чолі якої стоїть Марко Терещенко.

Впродовж цілого зліття в Січеславі гастролював Імн Української Радянської Республіки Держ. Театр ім. Шевченка. Ставили ярмарок і перу оперу репертуару як "Таймажик", "Рейзор", "Тарто", "Весіле Фігаро", "Лігармонія", "Пана Мара", "Снівочі Товариства" і "На руїнах".

Степ-Занний.

ПРИГОДИ З БЕЗБАЗАРНОГО ДНЯ.

Вчера був на базарі і завтра буду на базарі...

А сьогодні?... Сьогодні для мене день безбазарний. Треба "прокачатись"...

Ліг на підлогу і "качаюсь". Напростувавсь, витягнувсь...

Добре було, щоб ще з один день в тижні був безбазарний. Булоб більше часу "качатись", натягатись.

Отой базар так голову "забив", що ні про що не мож і думати.

Хіба що з того думаня? Ще гірше годбу "забиває". Я вже ні про що не думам...

"Качаюсь", простуюсь, натягаюсь. День безбазарний...

Я на підлозі простер ся і ні про що не думам.

— Що ти робиш? — перервав мою бездумність якийсь голос.

Я пізнав голос свого невидимого товарища і відповів йому:

— А що ти хочеш, щоб я робив сьогодні? Сьогодні день безбазарний. Хіба ти забув, що сей день назвали днем "святим"? Сей день оспіваний, охвалений, ославлений на всі боки тими, що продають і тими, що купують?

— А хіба ти забув, що сей день не рїжнить ся нічим від вчерашнього, ані завтрашнього? Чи не однаково сонце сходить і заходить кожного дня? Пощо плетеш дурниці? — відповів товариш.

— Але шож ти хочеш від мене сьогодні? Сьогодні день безбазарний. Я "качаюсь" і ні про що не думам... Нащо я адав ся тобі? Чого не покоїш ти мене в такі дні? — кажу я натягаючись.

— Ти ліноху! — сказав докорюючи мені товариш.

— Ніяка новина для мене. Чую шодня такі слова. Так все називають пани раби.

— Але я не належу ні до панів, ані до рабів.

— Але шож тобі треба від мене сьогодні? — Дячего ти шукав за мною, шож я був твоїм товаришем і показував тобі те, що ти не бачив і не знав?

— Чого ти не даєш мені спокою в день безбазарний? Чи мало мені еще мучи отой базар шоденний? Шо ти від мене хочеш?

— Веди мене в світ між рабів боячих ся мов вогню мене і познакомлюй всіх зі мною. Я хочу бути товаришем загалу, а не одиниць. Я хочу, щоб те ганебне імя пан і раб пішли в пїтьму, темряву вічного забуття, — а шоб поробити всіх такими, як я. Веди мене до них. Хіба ти для того шукав за мною, шоб тепер викладав на сміте те, що я тобі дав?

— Шо ти мені таке дав?

— На який зебель я тебе поставив? Глань звітдам в долину. Шо там бачиш і чуєш? (По хвилі.) — Вже п'янич. Глаьнув в долину. Закрив очі руками і заплакав. — Голодні раби блукали по багні в темряві шукали за поживою.

— Чи може бути залочин від того, коли брат мучить ся, а ти "качаєш ся" на підлозі?

— А хіба я паную, коли він мучить ся?

— Ах! прокайте те слово пан! Коли вже забудете тую назву? Всі ви пнєтєсь до того "панства" мов мухи до меду. Чи знаєш ти, шо під тим словом криється? Ось послухай.

на спинах рабів? А раби — се нещійші люди чим пани.

— Тож йди і говори їм про те...

— Зачеши ти їх, а вони наплюють на тебе, ще й камінем побють.

— Се також овочі панства. Йди, говори їм і про те.

— Алеж шо ти хочеш? Одним зерном заповнити мішок?

— А хіба не зерном мішок наповняється? Хіба ти не знаєш, шо і з одного зерна буває?

— Алеж я мало шо маю.

— Але вони і того не мають, шо ти. Давай те, що маєш; шо я тобі дав. Сим ти сповниш свій обовязок за мене. Йди, йди!

— Я хочу мати еще більше.

— Поглянь на зебелі...

— Я поглянув. Зносив свій зір вище й вище, ще вище і ще вище...

— Бачиш десь кінєць?

— Я заперечив головою.

— Тобі віку не стане, коли ти хотів на кождий лиш ногою ступити.

— Як я буду тебе познакомлювати з рабами?

— Так, як сам познакомив ся зі мною.

— Алеж глянь. Яка тепер погода: зима, буря, багна, болота, терне, хопта, — все те на шляху. Трудна дорога.

— Еге. А хіба ти хочеш, шоб такий шлях кидимами та рожами був встелений? Хібаж ти не навчив ся серед зими, бурі та болота творити весну з цвітами, зеленою травою та з співою птицею; шоб легкий вітер шестелєть по зеленім листю, — і шо лиш захочеш?

— Так, шо ти мене навчив — все знаю.

— Тож, гут... до роботи зараз!

— Алеж чого ти причепив ся до мене сьогодні? Сьогодні для мене день безбазарний. Дай мені "прокачатись", подежати трохи. Мені завтра на базар треба товару...

— Ти ліноху! Егоїсте! Шість днів працюючи для панів і для "себе", а семий не хочеш для рабів? Один день, пару годин не хочеш знакомити мене з рабами. Гляди. Я ольовани і рабами і панами. Рабами тому, — бо вони не розуміють мене. А панами тому, — бо пани ненавидять мене. Але вся та ганьба,

Коли мене хто назве іменем пана, (О, яка та назва бридка, прегопан!) Тоді я з сорому жд палеюю... Бо під назвою "пан" я ось шо розумію: Лїньство, розпуста, гордість, дурість, брехня і кривда, всяке пересідство, Крадіж і грабіж, хижість, душегубство, Пнєство, ненажерність, злоба, самолюбство, Безсумлінність, жорстокість, голод, плач, прокляти, Зависть, лицемірство, парїаня, стони, Війна, пошесть, злїднї, вїанєк, підкупство, Темнота і всяке злочистство, ошукунство, Неумоля, ганьба, всяке лихо, обман, — Все те криється під назвою "пан".

Ось до чого ви претєсь. Ось наслідки, овоцї панованя. Чи ти бажаєш бути таким злочичником?...

— Ні, я не бажаю того! Хіба я колись тобі говорив, шоб мені хотїлось жити по панськи? Хіба я не знаю, шо панство опираєсь

яку вони на мене накидають, — спаде на панські голови. Се їх овочі, се їх "праця". А те буде їх заплаता. — Скажи мені: дячего ти познакомив ся зі мною? Нащо ти називаєш мене своїм товаришем, коли не хочеш познакомлювати мене з рабами? Защо і ти мене мучиш? Чиж не сором тобі те робити? Чиж не сором тобі бути ледашим, убійником?... Я кажу тобі, шо не будеш мати спокою до смерті, коли я буду з тобою. Гони до праці! Давай, шо маєш! Ти ліноху, нездаро...

Я вже не слухав дальших докорів. Я живив чудесної сили. Сотворив весну, жарну, прегарну. Сонце ясно світило; грїло; птиці співали, цвіти цвіли, а вітерець розносив запахи цвітів і птачий спів по долині. Я сидів під корчем в зеленій траві на березі своєї річки і ловив в річці цвіти, які плїли з водою. З одних плавів вінки, інші в'язав в китиці, складав в кошик. Сим я сповняв роботу і бажанє невидомого товариша. Сим я ознакомлював рабів з товаришем. Се були

НАПАД ТЮТЮННИКА.

Останній напад Тютютника на Україну був добре під технічним оглядом організований і скоєний. Належить бути підібраним і зложеним боєвими одиницями, а сам напад зручно переведено. Підчас сутинчю поступали боєві частини відважно, а в маневруванні видно було руку здібного підводця.

А мимо сего ціла акція не вдала ся і цілий напад зліквідовано в дуже короткому часі. Тютютник не міг удержати ся на Україні навіть так довго, як удержував ся Махно.

Причина невдачі нападу Тютютника лежить не так у стратегічній акції, як радше в хибному заложеному цілому підприємстві, в неналежному оцінюванню загального політичного положення в Європі і на Україні.

Сучасне положення в Європі е сего рода, що ні держава, ні народи не думають і не є здібні до воєнних оружних виступів. Всесвітня війна і воєнний судороги так вичерпали людство, такі болі завдали йому рани, так страшно підірвали його моральний і матеріальний добробут, що найменше на довгий час ніхто в Європі не думає поводити про війну і не хоче її. А щоби якась сильніша і поважна європейська держава чи суспільність хотіла і могла виступити за воєнною акцією проти радянських держав, або в обороні "установчих зборів" на Україні чи Росії, про се нема мови.

Числити на поважну оружну поміч західної Європи могли аранжери тютюницької акції. Але на щож вони числили і на чому опирали свої калькуляції?

Без сумніву, без сих калькуляцій на "підстороню поміч" були би аранжери тютюницького нападу не ризикували.

Хтож такий миг обіцяти "поміч" акції Тютютника?

В Європі є безсумнівні елементи, які ще не освобіли ся з витвореним революцією і воєною російською революцією положенням. Сі елементи мріють ще далі про воєнні акції і перевороту. До сих елементів належать передові ріжні російські демократичні і реакційні кола, ріжні Савінкови, Вранглі, Мілюкови, Буршеви, яких революційна хвиля викинула за борг російського життя но еміграцію. Сим елементом ненависним є положене в Східній Росії і вони готові поспирати всіми силами кождо воєнну чи дипломатичну акцію з якої небудь стороні відринути проти радянських держав. Не диво тому є, що в боєвих частинах Тютютника більше було російських офіцерів, чим українських, та взагалі у всіх сих частинах більше було офіцерів, чим рядових воєнків.

Надто в Європі є ще деякі військові круги, ріжні французські і німецькі генерали і офіцери, для яких війна являється си життєво і ремеслом і вони се без сумніву да ген. Нісель підмовляли аранжерів тютюницької акції до виступу, обіцяли їм свою "поміч" і "поміч" своїх урядів, а може в дечому також фактично помагали. Однак поміч таких воєнних промисловців оказала ся недостаточною для широкої воєнної акції проти радянських держав, а саме воєнна акція Тютютника показала ся звичайною невдачною авантюрою, бо батьками її були авантюристи.

Третім і останнім чинником на який могли числити аранжери тютюницького нападу, були деякі воєнні романтики, які мріють про лицарське "освободжене народів" і воєнну славу. Але сьогодні буржуазний визвольний романтизм нікого не потягає і виглядає радше на доміхотерію. Будувати сьогодні якусь воєнну акцію на лицарському романтизмі значить заздалегідь заздужувати її на повну невдачу.

Так отже акція Тютютника не могла знайти під часну пору ніякого поважного попертя, а навіть зрозуміла в Західній Європі. Нею просто захід не інтересував ся.

Але більшу похибку поробили аранжери тютюницького

нападу в своїх калькуляціях на настроях і стремліннях українського народу на українській території. Сі аранжери вмовляли в себе і хотіли вивести в світ, що населене на Україну скрайне вороже відноситься до радянської влади, яка його тероризує і граблює, що населені тільки жде кличу і почину до великого всенародного повстання. Вони числили на се, що населене буде склонне до повстання в наслідок осінніх зборів податку і харчів для голодуючого населення Приволжанини і південно-східних окраїн самої України. Сим аранжером здавало ся, що вистарчить крикнути над Збручем: бий комуністів — а ціле населене кинеть ся з рушницями, косами і серпами на большевиків і протягом кількох неділях освободить ся Україну від радянської влади та заведеть ся "установчі збори".

Саме ся калькуляція аранжерів тютюницького нападу була з грунту фальшива. Українське селянство при новій радянській економічній політиці цілком не було противне віддачі податків в натурі. Протинво воно радо віддало свою пайку податків, задержуючи для себе решту.

Тому то український народ не дав си привати тютюницьким кличам, не еднав ся з ним, не підняв повстання, але відвісь ся до тютюницької акції цілком пасивно.

Акція Тютютника потерпіла, бо мусіла потерпіти повну невдачу не тільки під сучасний момент, але також на будуче. Вона до решти дезкредитувала в очах українського населення і громадянства оружні "визвольні" авантюри, а в своїх наслідках принесла спалене і знищене ще кількох сіл на Україні, зруйноване кількох залізничних мостів, залізничних шляхів і уряджень та спричинила непотрібно смерть кількох соток людей.

(Вперед.)

ФІНАНСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

(Зі звідомлення Е. Д. Дюрала, шефа Східно-Європейського Відділу в Міністерстві Торговлі Злуч. Держав.)

На протязі перших шести місяців 1921 року курс на американській гроші в Варшаві встав ся від 700 до 1,200 марок за одного долара і в кінці вересня встав до 6,700 марок. Одного дня, 6 жовтня, підняв ся з 6,100 до 4,100 марок і того ж самого дня встав знов до 5,000. Послідними часами курс польської марки поправив ся знов, та все ще 7. листопада 1921 р. хитається ся поміж 2 і 3,000 марок за долара.

Головною причиною упадку польської марки є постійний дефіцит поміж державними приходами і розходами. Для покриття дефіциту польський уряд раз у раз випускає паперові гроші в раптово зростаючій кількості. В липні 1919 р. Польща мала 3,500,000,000 (три з половиною біліони) паперових марок, в січні 1921 р. було їх вже 50,000,000,000 (п'ятдесят біліонів), а 1. жовтня 1921 року число польських марок і обігу перевищило вже 150,000,000,000 (сто п'ятдесят біліонів).

На початку жовтня м. р. новий польський міністер фінансів Міхальскі говорив в варшавській соймі про фінансове положення держави і між иншим сказав що точний цифр для обчислення державних приходів і розходів нема; певне є лише те, що в 1919 році було в державній касі дефіциту 6,706,000,000 марок, в 1920 році 52,800,000,000 марок, за перших вісім місяців 1921 р. дефіцит дійшов до 103,000,000,000 (сто три біліони) і до кінця року збільшуват ся мабуть до величезної суми — 180,000,000,000 (сто вісімдесят біліонів) марок. Під натиском того постійного дефіциту валюта неспинно руйнується ся, докупити сировину і машинерію за границею неможливо і польські банки не в силі дати кредитів для оживлення індустрії. Міністер домагав ся, щоб зменшити правительственні видатки і звільнити з служби велику частину державних урядників. Англія за 44,000,000 душ населення має

312,000 державних урядників, тоді як в теперішній Польщі на 30,000,000 мешканців аж 430,000 чиновників живе на державній службі і грошах. Також домагав ся, щоб зменшити число польських представників за границею.

КИТАЙСЬКИЙ ШАНТУНГ І МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА.

(З Бюлетню Географічного Товариства Злучених Держав.)

Одно з найважливіших питань, яке має обміркувати і може й вирішити Вашингтонська конференція, се справа Шантунгу.

Шантунгом називають північно-східну частину Китаю, що до недавня творила окрему велику — 56,000 квадратних миль — провінцію китайської держави. З усіх китайських земель Шантунг найгустіше заселений, з економічного погляду найцінніший і з національного китайської землі, найдорожчий, її "свята земля". Побережжя Шантунгу не привітне і неприступне, та сама країна рівна і родюча, вкрита полями збіжжя, фасолі і городини. Високо понад шантунгську рівнину піднісється гора Тай-Шан, поміж п'яти священними горами Китаю найвища і найславніша. З південного боку під горою лежить містечко Чоу-фу, куди щороку тисячами мандрують богомольці з усього Китаю. Там родив ся і там лежить похований один з найбільших релігійних учителів і філософів світа — Конфуцій.

Справа Шантунгу в міжнародній політиці почала ся з того, що йдучи на випередки з иншими європейськими державами: Німеччина захотіла й собі здобути порт і морську базу на Далекім Сході. Нагода трапила ся в 1897 році, коли в Шантунгу забито двох німецьких місіонерів і німецький уряд зажадав від Китаю відшкодування за своїх земляків. Умова стала така, що китайське правительство арендує Німеччині шматок землі, який десять миль завдовжки, на побережжя Шантунгу понад заливу Кіаучау, невратує всю полощу землі довкруги заливу і дає Німеччині концесію на будову залізничної лінії в глибині краю. На вивареному землі Німці побудували собі місто Цінг-Тау і в 1904-ім році відкрили залізну дорогу з Цінг-Тау до Ціанц, столиці Шантунгу.

На початку війни 1914 року Японія станула на бік союзників проти Німеччини, Японці здобули Цінг-Тау і залишили ся там по нинішній день. На мировій конференції в Парижі китайські делегати протестували і домагались, щоб всі німецькі концесії признати неважними і щоб всі китайські землі віддати Китаєви назад. Та виявилось ся, що це претимо мірою конференцією залученою поміж Японією і європейськими державами умово, по якій Англія, Франція, Росія і Італія обовязали ся піддержувати японські здобутки в Шантунгу. Так і китайські протести не помагали і в мировім договорі рішено, що "всі права, які Німеччина мала в Шантунгу" переходять на Японію. Китайці договору не підписали і з того часу на всіх міжнародних конференціях домагують ся скасування усіх чужих концесій і привілеїв та безумовної злуки Шантунгу з прочими китайськими землями.

ЧУДОВА ЗАБАВА!

Український Жиночий Комітет устроє в неділю, 15. січня о 8. год. вечером в Українськмі Робітничім Домі в 1st Кімнаті

ВЕДЛИЧАВУ ЗАБАВУ.

Забава відбудеть ся з збірною річчю, котрі опісля підуть на розігрівку в користь Українського Робітничого Дому в Вінніпегу. Добірна музика.

Простіть ся всіх товаришів і товаришок о численну участь.

М. Ярова, секр.

ПОШУКУЮ свого сина Василя Бурдейного з Слобо-Раранча, Буковина, Перебуває в Гарльві. Прошу відповісти ся на адресу: Gregory Burdey, 1036 — 8 St. North, Lethbridge, Alta.

ПРОТИ ВИМКОВИХ ЗАКОНІВ В ПОЛЬЩІ.

В залах рукодіяльної палати у Львові відбуло ся 11. грудня 1921 р. велике віче робітництва всіх професій в першу чергу як вираз протесту проти замірів реакційних кругів польського союму ввести в жите вишкочивий закон на теренах Польщі і українських землях під її владою. Закон сей вимирний в само серце робітництва. Як у рефераті, так і дискусії зазначено було, що проект закону вийшов не з кругів міністерства справедливости, а від скрайних кругів польської реакції та що міністерство справедливости під їх впливом поставив висок ухвалений закон. Ухвалене його видає робітництво на повільно загалу як в руки суду, так в руки поліції, яка мала би право арештувати на перший ліпший донос підозрюючого люде о висвіт проти теперішнього режиму. Мала би право державно взяти до трох місяців в поліційному арешті, поміняючи се, що суд потім засудить арештованого на довгі літа в'язниці. Слушно підносили ся оклики робітників підчас промов, що робітництву після ухвалення нового закону прийде ся 14 днів працювати, а решта сидіти в криміналі. Зважаємо було, що коли стремлять комуністів в Польщі, проти яких лише закон мав би бути звернений, є невмісти й неоправдані, то вони самі згинуть, а коли ні, то й вишкочиві закони не помажуть.

(Сконфісковано.)

В тій думці і ухвалено резолюцію, поставлену головною управою професійних союзів, яка протестує проти і ухвали додаткових вишкочивих законів.

Характеристично, що вже після замкнення зборів почувли ся серед робітництва грімки заклики й домагання випущення на волю всіх політичних в'язнів. Тому й ухвалено додаткову резолюцію в сьому напрямі, яка має бути вислана на руки польського уряду.

З ВОЛИНІ. ШКОЛИ.

Вже третій місяць — середшкільного року — одинока українська школа в місті Ковлі нечинна. Ні посилання делегатації у ті справи, ні петиції, ні навіть протести в пресі (п. Тутгут такої думки, що Українці навіть не протестують) заридати тому ликови не змогли. На відведені для української школи (замість двох будинків реквізованих раніше) нового придатного для то мети помещаня потрібні будуть цілі роки часу... А інспектор і вчителі вже розігнані. Наприклад Люба Волчановичівна учителью тепер де в польській школі, не зважаючи на се, що українські школи без учителів.

Бранка в Ковельщині.

Парубки з села Шайно, на Ковельщині, відмовили ся ставати до бранки. Всіх їх, коло 15, за се в тяжкий спосіб покарано.

Релігійна нетерпимість.

В день латинських "Всіх святих" (1. листопада) поліція заняла українських селян з полевих робіт, тому що "в польській свята повинні всі горожані Польщі святкувати". Так діяло ся в Риплдині, Телятині, Новосітках і инших селах Томашовщини. Хто ставив опір, сему грозила поліція арештом.

ПОВІДОМЛЕНЕ.

Подаєть ся до відома члену Відділу Укр. Роб. Дому в Вінніпегу, що місячний збори Відділу відбудуть ся в неділю, 15. січня о год. 2.30 пополудни, на котрих заряд здасть своє справоздане як рівнож відбудуть ся вибір делегатів на Загальні Річні Збори У. Р. Д. Кождий член повинен обовязково явитися на зборках Відділу і принести з собою членську книжочку. — Заряд.

НАДІСЛАНЕ

ФАРМЕРИ, ІНТЕЛІГЕНЦІЯ І ЦЕРКВА.

Кожному відомо, що фармер тяжко працює і вистодив до нощі. Фармерські діти шкільно також тяжко працюють. Вони не мають часу відпочивати, а від семи літ починають працювати: літом пасуть худобу, і в зимовий ліжок роботу кождий допомагає. Вони не виспівують ся рівнями, а мусять вставати разом з батьками. Частю побачите, як підросок-хлопчик або дівчина — оручи сидить на плузі з ший. Кожен має вимрувати своєю працею, як масло, являчи горючому, вона ніколи не відстане грошів. Вони мусять вимрувати за них снуку ліжок потреби для дому річчю та одяг. Спекують і дістають з фермерів продукти за півдарма, ті продукти, над котрими фармер працював день і ніч, бо самого дня ті зарево. Вимрувають у фермерів продукти ті праці за півдарма, ці продукти продає їх робітництво в три або чотири рази дорожче. Так спекулюють обманно і рабує фармера і робітників.

Не треба обурює і експлуатує фармера і "інтелігент". Між українськими фармерами тих панків всього повано. На кождий крок вони старяться ся поставити на фармера сильне. Для сего вони викають ріжних засобів. Одні записалися за ганделсами худоби і за кошени агітують фармерів, кому ті мають продавати свою худобу. Заробивши, вимрують добре покласти ся. Інші знов збирають між фармерами гроші "на вивольнене Галичини". Деякі викликають родю адвокатських порадників і т. д. Коли несе те фармерам грошей, то певна частина ті "патріотичної інтелігенції" почала засновувати між фармерами-церкву та секту, іза яких між фармерами почалися роздорі і судові тяжби. Кождий, хто сект не було між фармерами, поти не було і роздорі, а тепер всодин між фармерами сварки то за дарку, то за бота. А панки тільки руки потирають з адвокатів і своїх робітників. Бо де суд, там треба і адвоката, а панок еси не виконає сам адвокатських функцій, то є переводчиком між фармерами і адвокатом і бере від обох сторін коштів.

Дивись, фармере, як туманить твою голову та "інтелігенція", яка так як та ління небесна, не працює, а жине розішлю. А ти фармере, твоє жінка і діти працюють на собі, а ти можеш могозів на руках нічого більше не маєє. А те "патріотичні" панки від ріжних сект та агенти від ріжних компаній, зійшовшись разом, тільки сміють ся з тебе і вивольвають твої праці та способи, як би ти ліпше придумав нове сильне на фармерський долар.

Я. К.—

ЯК ПОПІ "СПАСАЮТЬ ДУШІ".

Товаришу Редактор! Послаю вам \$1.00 пресового фонду, бо тільки "Укр. Роб. Вісти" сніють зєрятка правди між робітництвом. При нагоді хочу також сказати парусів про те, як попи "спасають душі" "гринників".

Два місяці тому назад убило тут в фабриці українського робітника Д. Маніму, який походив з села Чернівчині, городського повіту. Після убитого лишила ся жінка і семеро дітей. Житє їх страшно журило. Вона отримє \$30.00 місячно, але як могла прожити всіма особам за \$30.00 на місяць? Сама жєнщина ходить як то навуку, так як з хреста знята. Діти холодні і голодні, як жаля дивитися. Поміч нема дозволити, бо дождола безробітє. Аж ось приїжджає з Гемітоноу до Ошави піп Сернатюк. Приїхав, накинув ся на большевиків, а відтак взяв ся і до нещасної вдови. Сказав, що кождий треба по чоловікові відправити службу богу, параста та ше й з "обілом". Темна вдова згодилась ся. Після парастасу кличе попа до себе на обід. За останне пече попови зупуку. Зіпши зупуку, він заждає еше \$10.00. Вдова віддала останні гроші і лишила ся без цента. А семеро дітей плачуть, бо нема що їсти. Така то власть тьм.

П. Тит.

ДО БОРБИ З ТЕМНОТОЮ!

Ще нині замовляйте, читайте і ширіть!

Нарис передслоткових подів з 30 образками 40
Рай і поступ 40
Фізиці нації і нац. независимости 35
Царська Росія і українська справа 5
Перший буквар комуніста 15

Заяд Товариства, Я. Дребіт, секретар.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

ЗБІРКА ХОРОМУ.

Ватерло, Онт.
Дня 18. листопада прибув до Ватерло умово хорий І. Петрук, який походить з села Іспаса, пов. Коломиї. Не маючи средств до жита скитав ся він по місті. Дізнавшись про його тяжке положення, товариші рішили йому помічи. Робітничє Товариство в Ватерло зібрало \$12.50 з читальни "Просвіти" ім Т. Шевченка збрало \$13.30. Разом 25.80. Сю суму доурчено згаданому хорому Петрукові і на його бажанє відослано його до Торонто.

Повідомлене з Форт Вільям, Онт.

Отрим повідомленє членів і членкинь Тов. "Просвіти" в Форт Вільям, що загальні річні збори Тов-ва відбудуть ся в неділю, 15. січня 1922 р. о год. 2-ій по полудни в Домі Товариства, 723 Мекінтош ул.

Просимо всіх членів і членкинь прийти на збори, де почуєте справозданє заряду за цілий рік. Хто із членів не зможе прийти, то хай передасть своє повномоче кому із членів Товариства.

За Заяд Товариства, Я. Дребіт, секретар.

Як постанє наша земля і який буде її кінець?

Почати українського сою. руху в Галичці 35
Що таке поступ? З додатком: Старий завіт (з 22 обр.) 30
Марксизм і Дарвінізм 20
Про походженє людини 15
Основи асали комунізму 15
Соціалізм в релігії 15
Відокремленє Галичини 12
З історії соціалізму і охорона робітників (з 4 портретами) 12
Ліквідаційні суди (з 11 образ.) 10
Американський Робітник 10
Біла машини 10
Червоный Кобзар, часть II, найкращі пісні і декламції 10
Жінка і соціальне питання 10
Чому позичали віру 10
Робітничє читання, часть II 10
Бажанє питання та машиною 5
Мекань людиноу та машиною 5
Прекрасно ілюстровані календарі "Новий Світ" з пр. 1917—18. Нове календарно зложене з дат найважливіших історичних подій і споминів славіних людей. Мають велику вагу в 1922 р. 30
Много книжок меших і більших від 5 до 50 ц.

Для кингарен і кольтерів і товаришів при більшим замовленю книвозданє заряду за цілий рік. Хто із членів не зможе прийти, то хай передасть своє повномоче кому із членів Товариства.

Заяд Товариства, Я. Дребіт, секретар.

JOHN HNYDA,

Box 1092, MONTREAL, QUE.

Вже вийшла з друку і продаєть ся цікава книжочка п. н.

ЦЕРКВА І РАДЯНЬСКА ВЛАДА.

Если хочете знати як відноситься ся большевицька влада до церкви, до справ віри, до церковних шлюбів, до храмів, если хочете знати кому служить церква і попи та чому попи так скажено виступають проти большевицької влади, то прочитайте сю брошурку, яка коштує лише 5 центів.

Замовлення слати до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБІ МОЛОТ

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНА ЧАСОПИСЬ

Передплата — \$2.00 на рік, 10 шт. поодиноке число.

"МОЛОТ"

414 E. 9th ST. — — — NEW YORK, N. Y.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

одинокую українську робітничу газету на еміграції в Європі

"НАШУ ПРАВДУ"

орган Комуністичної Партії Східної Галичини.

Виходить раз на тиждень.

Передплата для Америки і Канади вносить \$2.00 на рік.

Передплату шліть на адресу:

"NASCHA PRAWDA",
Postfach 63, Postamt 65,
WIEN VIII, AUSTRIA.

ЧИТАЙТЕ! "УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ" ЧИТАЙТЕ!

Повідомляємо наших теперішніх передплатників, будучих передплатників і читачів, що передплата на "Укр. Шод. Вісти" з днем 1-го серпня, 1921 р. є знижена.

ПЕРЕДПЛАТА В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ І В КАНАДІ:

На рік \$7.00
На 6 місяців 3.75
На 3 місяці 2.00
До Європи на рік 10.00

"Українські Шоденні Вісти" — се одинока робітнича часопись в Злучених Державах, яка обороняє інтереси українських робітників на еміграції перед нападами українських чорносотенців і шахраїв, котрі знаходять ся в Америці і Європі.

"Українські Шоденні Вісти" пишуть про робітничий рух і жите робітників по всіх кутках світа.

Кождий укр. робітник і робітниця повинні читати "Українські Шод. Вісти".

Шліть передплату на понизшу адресу:

UKRAINIAN DAILY NEWS
502 EAST 11th ST. — — — NEW YORK, N. Y.